

Leitstelle Kirchenburgen
Biroul de Coordonare Biserici Fortificate

NEWSLETTER
Januar / Ianuarie -- No. 1

Die Leitstelle wünscht alles Gute zum neuen Jahr

Biroul de Coordonare Biserici Fortificate vă urează Un An Nou cu bine

Das Team der Leitstelle Kirchenburgen wünscht allen Partnern und Freunden ein gesundes und erfolgreiches Jahr 2011!

Gleichzeitig freuen wir uns, mitteilen zu können, dass die Leitstelle Kirchenburgen die Arbeit auch nach dem Auslaufen der GTZ-Förderung fortsetzen kann. Das Team setzt sich aktuell aus drei festen Mitarbeitern zusammen, die jeweils in Teilzeit tätig sind und die folgenden Aufgabenbereiche haben.

Echipa Biroului de Coordonare Biserici Fortificate urează tuturor partenerilor și prietenilor un 2011 sănătos și plin de împliniri!

De asemenea ne bucurăm că putem să vă împărtășim vestea că Biroul de Coordonare își va putea continua munca și după încheierea finanțării GTZ. Echipa este formată în momentul de față din 3 membri permanenți și 2 colaboratori.

Unser Team / Echipa

**Dipl.- Ing.
Philipp Harfmann**

Projektkoordination und Öffentlichkeitsarbeit / Coordonare proiect și relații publice.

**Architektin
Liliana Cazacu**

Bauberatung / Consultanță tehnică în ceea ce privește construcțiile.

Wieland Köber

Projektverwaltung / supraveghere parte administrativă.

Steffen Mildner

Steht der Leitstelle weiterhin ehrenamtlich als Berater und für die Strategieentwicklung zur Seite / Ne este în continuare alături, ca și consultant în ceea ce privește strategiile de dezvoltare.

Dr. Arch. Gabriella Olasz

Beratung in Denkmalschutzfragen / Consultanță privind protecția monumentelor.

Gesicherte Dächer im Jahr 2010 / Acoperișuri reparate în anul 2010

Das Dächerprogramm der Leitstelle Kirchenburgen wurde in den letzten Monaten fortgesetzt. An den drei Kirchenburgen Dobring, Hundertbücheln und Schönau konnten Reparaturen durchgeführt werden, nachdem die Leitstelle die benötigten Mittel eingeworben hatte. In Dobring wurden darüber hinaus alle Zugänge vergittert, um die Kirche vor Vandalismus zu schützen. Nach Abschluss des Arbeiten konnte dort nach vielen Jahren Leerstand wieder eine Andacht gefeiert werden.

Programul de intervenții la acoperișuri al Biroului de Coordonare a continuat și în ultimele luni. La bisericile fortificate Dobârca, Movile și Șona au fost posibile intervenții de urgență la acoperiș, după ce Biroul de Coordonare a contribuit la colectarea fondurilor necesare. În plus, la biserica fortificată Dobârca au fost montate gratii la toate căile de acces (uși și ferestre), pentru a proteja biserica de vandalism. După încheierea lucrărilor, în biserica rămasă goală timp de mulți ani a putut avea loc din nou o slujbă de rugăciune.

Projekt Mardisch: Patenschaft mit der Fachschule für Bautechnik München

Proiectul Moardăș: Custodie pentru Școala Tehnică de Construcții München

Im vergangenen Sommer wurden Reparaturen an der Kirchenburg Mardisch begonnen. Die Fachschule für Bautechnik München entsandte 25 angehende Meister verschiedener Gewerke, die im Rahmen eines freiwilligen Praktikums drei Wochen an der Kirchenburg arbeiteten. Betreut wurden sie durch fünf Lehrer der Fachschule sowie einen Architekten und eine Steinrestauratorin. Die HOG Mardisch, die bereits intensiv an der Projektvorbereitung beteiligt war, sorgte während des Besuchs für Unterkunft und Verpflegung. Abgeschlossen wurde der Arbeitseinsatz mit einer Festandacht in der zuvor jahrelang leer stehenden und ungenutzten Kirche. Das Projekt wird in diesem Jahr fortgesetzt.

Vara trecută au fost începute lucrări de reparații la biserica fortificată Moardăș. 25 de studenți din anul terminal, având diverse calificări, au fost trimiși de către Școala Tehnică din München să facă practică pentru o perioadă de 3 săptămîni. Aceștia au lucrat sub îndrumarea a cinci profesori, precum și a unui arhitect și a unei restauratoare de piatră. Asociația Sașilor din Germania a satului Moardăș, care s-a implicat în organizarea proiectului, a avut grijă de cazarea și hrana participanților. Încheierea activităților a fost celebrată prin oficierea unei slujbe de rugăciune în fața bisericii, primul eveniment de acest fel după foarte mulți ani de neutilizare a clădirii. Proiectul va continua și în acest an.

Weitere Kirchenburgen im Dächerprogramm

Das Dächerprogramm wird im Jahr 2011 fortgesetzt.

Für die Kirchenburgen in Neustadt (bei Agnetheln), Großkopisch und Reußdorf konnten insgesamt knapp 20.000 Euro an Spenden eingeworben werden. Die Planungen für die Notreparaturen hat die Leitstelle erstellt, so dass die Arbeiten im Frühjahr in Zusammenarbeit mit den zuständigen Bezirkskonsistorien beginnen können.

Ebenfalls im Frühjahr werden 100 Jahre nach dem Bau der einzigen Holzkirche der EKR in Poschoritta (Bukowina) beginnen, die das Bezirkskonsistorium Schässburg zusammen mit der Leitstelle entwickelte.

Für weitere fünf Projekte sind bereits Spenden eingegangen, es werden aber weitere Mittel benötigt, um die vorgesehenen Reparaturen umzusetzen zu können. Es handelt sich um die Kirchen und Kirchenburgen

in Benzenz (2. Bauabschnitt), Bussd (bei Mühlbach), Dobring (Beringreparatur), Hahnbach und Jakobeny. In allen Fällen sind Dachreparaturen und kleinere Maßnahmen an den Fassaden vorgesehen, um den weiteren Verfall der Bauwerke zu stoppen. Informationen zu den vorgesehenen Arbeiten und den noch erforderlichen Spendenbeträgen sind auf der Internetseite der Leitstelle unter www.projekt-kirchenburgen.ro abrufbar.

Alte biserici fortificate cuprinse în Programul de intervenții la acoperișuri

Programul de intervenții la acoperișuri va continua și în 2011. Pentru bisericile fortificate Noiștat, Copșa Mare și Cund s-a reușit strângerea a circa 20.000 de euro din donații. Planificarea lucrărilor de reparații a fost realizată de către Biroul de Coordonare, iar lucrările sunt programate să înceapă în primăvară, sub directa supraveghere a Consistoriilor Districtuale de care aparțin clădirile.

De asemenea, conform celor stabilite între Biroul de Coordonare și Consistoriul Districtual Sighișoara, în primăvară vor începe lucrările de reparații la biserica din Pojorîta (Bucovina), veche de 100 de ani și singura construcție din lemn a Bisericii Evanghelice C.A. din România.

Pentru încă alte cinci proiecte există deja donații, dar sumele nu sunt încă suficiente pentru a demara lucrările. Este vorba

de biserica din Aurel Vlaicu (etapa a doua a lucrărilor), Boz, Dobârca (reparații la zidul de fortificație), Hamba și Iacobeni. În toate aceste cazuri sunt necesare lucrări de reparații la acoperiș și mici intervenții la fațade, necesare pentru a stopa degradarea în continuare a elementelor. Informații privind lucrările și sumele necesare găsiți pe pagina noastră de internet, www.projekt-kirchenburgen.ro

Besuch bei Messen und Tagungen Participarea la târguri și conferințe

Die Leitstelle Kirchenburgen besuchte die Denkmalmesse 2010 in Leipzig. Dort sind Kontakte zu Fachfirmen entstanden, die den Erhalt der siebenbürgischen Kirchenburgen unterstützen wollen. Besonderes Interesse fand das EU-geförderte Projekt zur Instandsetzung von 18 Kirchenburgen. Im Dezember nahm die Leitstelle außerdem an einer Tagung mit dem Thema „Was geschieht mit dem siebenbürgisch-sächsischen Kulturerbe?“ in Bad Kissingen teil und stellte die eigene Arbeit vor. Es entstanden Kontakte zu einer HOG und einem Verein, die beide in Zusammenarbeit mit der Leitstelle Projekte zur Reparaturen an zwei Kirchenburgen im Jahr 2011 durchführen wollen.

Biroul de Coordonare Biserici Fortificate a participat la Târgul pentru Monumente 2010 din Leipzig. Acolo s-au stabilit contacte cu firme implicate în domeniul protecției monumentelor, firme care doresc să susțină eforturile de conservare ale bisericilor fortificate din Transilvania. De un interes deosebit s-a bucurat proiectul de conservare și introducere în circuitul turistic a 18 biserici fortificate, pentru care se va primi finanțare din fonduri europene. În decembrie Biroul de Coordonare a participat și și-a prezentat munca la Întâlnirea cu tema ”Ce se va întâmpla cu moștenirea culturală a sașilor transilvani?”, care a avut loc la Bad Kissingen. Au fost stabilite noi contacte cu o Asociație a Sașilor din Germania și cu o asociație, care doresc ca împreună cu Biroul de Coordonare să dezvolte în 2011 proiecte de reparații a două biserici fortificate.

Kampagne zur Einwerbung von 2 % für Leitstelle 2% din impozitul pe venit - pentru pentru Leitstelle

Auch in diesem Jahr bietet die Leitstelle allen rumänischen Steuerzahlern wieder die Möglichkeit, sich auf einfachem Weg direkt an dem Erhalt der Kirchenburgen zu beteiligen. Mit der Zuweisung von 2% Ihrer diesjährigen Einkommenssteuer an die Leitstelle können Sie die Verwendung eines Teiles Ihres Steueraufkommens selbst bestimmen und dabei helfen, das Bild Siebenbürgens mitzugestalten. Die eingeworbenen Mittel fließen wie jedes Jahr ausschließlich in Bauprojekte. Die vorbereiteten Formulare stehen auf der [Internetseite der Leitstelle bereit](#).

Bischof Reinhart Guib und Hauptanwalt Friedrich Gunesch bitten alle, sich an der Aktion zu beteiligen.

Și în acest an Biroul de Coordonare oferă tuturor angajaților din sistemul românesc posibilitatea de a se implica foarte simplu în conservarea bisericilor fortificate. Puteți decide să direcționați 2% din venitul dumneavoastră către bisericile fortificate, participând astfel la păstrarea imaginii istorice a Transilvaniei.

Ca și anul trecut, sumele adunate din această campanie vor fi folosite integral pentru măsuri de intervenții la biserici. Formularele necesare se găsesc pe [pagina noastră de internet](#).

Domnul Episcop Reinhart Guib și domnul Secretar General Friedrich Gunesch vă solicită implicarea în această campanie.

Vielen Dank!
Muğumim!